

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően
Kibocsátási dátum: 31-10-2018 Felülvizsgálat dátuma: 11-11-2022 Helyettesíti a következő verziót: 28-7-2021 Verzió: 2.2

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító

A termék formája	: Keverék
Kereskedelmi megnevezés	: Putoline Drytec Race Chainlube
UFI	: NR40-E0DE-4003-2MCH
Termékkód	: PO.10.08
Porlasztó	: Aeroszol
Termékcsoport	: Kereskedelmi termék

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai

1.2.1. Megfelelő azonosított felhasználások

A nyilvánosság számára	
Fő használati kategória	: Ipari felhasználás,Professzionális felhasználás,Fogyasztói felhasználás
Az anyag/készítmény felhasználása	: Chain lubricant
Funkció/felhasználási kategória	: Kenőanyag

1.2.2. Ellenjavallt felhasználások

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Putoline Oil
Dollegeoorweg, 15
NL- 7602 EC Almelo
Hollandia
T 0031 (0)546 81 81 65
vib@putoline.com

1.4. Sürgősségi telefonszám

Ország	Szervezet/Társaság	Cím	Sürgősségi telefonszám	Megjegyzés
Magyarország	Nemzeti Népegészségügyi Központ Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat	Albert Flórián út 2-6 1097 Budapest	+36 80 20 11 99 +36 1 476 6464	Segélykérő telefonszám 1: (0-24 órán, díjmentesen hívható – csak Magyarországról) Segélykérő telefonszám 2: (0-24 órán, normál díj ellenében hívható – külföldről is)

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása

2.1. Az anyag vagy keverék besorolása

Osztályozás a 1272/2008/EK rendelet szerint

Aeroszol, 1. kategória	H222;H229
Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció, 3. kategória, narkózis	H336
Aspirációs veszély, 1. kategória	H304
A vízi környezetre veszélyes – krónikus veszélyesség, 2. kategória	H411

A H- és EUH-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Kedvezőtlen fiziko-kémiai hatások, az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt nemkívánatos hatások

Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a szerveket. Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet. Rendkívül tűzveszélyes aeroszol. Álmoságot vagy szédülést okozhat. Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet. Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

2.2. Címkézési elemek

Címkézés a 1272/2008/EK rendelet szerint [CLP]

Veszélyt jelző piktogramok (CLP)

:

GHS02

GHS07

GHS09

Figyelmeztetés (CLP)

: Veszély

Tartalma

: Pentane, Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics

Figyelmeztető mondatok (CLP)

: H222 - Rendkívül tűzveszélyes aeroszol.

H229 - Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet.

H336 - Álmoságot vagy szédülést okozhat.

H411 - Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok (CLP)

: P101 - Orvosi tanácsadás esetén tartsa kéznél a termék edényét vagy címkéjét.

P102 - Gyermekektől elzárva tartandó.

P210 - Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás.

P211 - Tilos nyílt lángra vagy más gyújtóforrásra permetezni.

P251 - Ne lyukassza ki vagy égesse el, még használat után sem.

P271 - Kizárólag szabadban vagy jól szellőző helyiségben használható.

P301+P310+P331 - LENYELES ESETÉN: Azonnal forduljon orvoshoz. TILOS hánytatni.

P410+P412 - Napfénytől védendő. Nem érheti 50 °C/122 °F hőmérsékletet meghaladó hő.

P501 - A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: veszélyes vagy speciális hulladékok gyűjtőhelyén, a helyi, regionális, nemzeti és/vagy nemzetközi előírásoknak megfelelően.

EUH-mondatok

: EUH066 - Ismétlődő expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja.

EUH208 - Reaction products of bis(4-methylpentan-2-yl)dithiophosphoric acid with phosphorus oxide, propylene oxide and amines, C12-14-alkyl (branched) -t tartalmaz. Allergiás reakciót válthat ki.

2.3. Egyéb veszélyek

NEM tartalmaz PBT/vPvP anyagokat $\geq 0,1\%$ mértékben a REACH XIII. mellékletével összhangban

A keverék nem tartalmaz 0,1%-os vagy annál nagyobb koncentrációban olyan anyagot/anyagokat, amely(ek) szerepe(nek) a REACH 59. cikkének (1) bekezdésével összhangban létrehozott listában, mint endokrin rendszert károsító tulajdonságokkal rendelkező anyag, vagy az (EU) 2017/2100 sz. felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletével, illetve a Bizottság (EU) 2018/605 sz. rendeletével összhangban nem azonosították úgy, mint endokrin rendszert károsító tulajdonságokkal rendelkező anyagot/anyagokat.

3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.1. Anyagok

Nem alkalmazható

3.2. Keverékek

Név	Termékazonosító	%	Osztályozás a 1272/2008/EK rendelet szerint
Pentane az anyag egy vagy több nemzeti foglalkozási expozíciós határértékkel rendelkezik (HU); közösségi munkahelyi expozíciós határértékkel rendelkező anyag	CAS-szám: 109-66-0 EK-szám: 203-692-4 Index-szám: 601-006-00-1 REACH sz: 01-2119459286-30	25 – 50	Flam. Liq. 1, H224 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411 EUH066

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Név	Termékazonosító	%	Osztályozás a 1272/2008/EK rendelet szerint
Bután az anyag egy vagy több nemzeti foglalkozási expozíciós határértékkel rendelkezik (HU) (K. megjegyzés)	CAS-szám: 106-97-8 EK-szám: 203-448-7 Index-szám: 601-004-00-0 REACH sz: 01-2119474691-32	10 – 25	Flam. Gas 1A, H220 Press. Gas (Comp.), H280
Propán közösségi munkahelyi expozíciós határértékkel rendelkező anyag (U. megjegyzés)	CAS-szám: 74-98-6 EK-szám: 200-827-9 Index-szám: 601-003-00-5 REACH sz: 01-2119486944-21	10 – 25	Flam. Gas 1A, H220 Press. Gas (Comp.), H280
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics közösségi munkahelyi expozíciós határértékkel rendelkező anyag	CAS-szám: 64742-48-9 EK-szám: 919-857-5 REACH sz: 01-2119463258-33	2,5 – 10	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 EUH066
Reaction products of bis(4-methylpentan-2-yl)dithiophosphoric acid with phosphorus oxide, propylene oxide and amines, C12-14-alkyl (branched)	EK-szám: 931-384-6 REACH sz: 01-2119493620-38	0,1 – 1	Acute Tox. 4 (Szájon át), H302 Eye Dam. 1, H318 Skin Sens. 1B, H317 Aquatic Chronic 2, H411
Oleylamine	CAS-szám: 112-90-3 EK-szám: 204-015-5 Index-szám: 612-283-00-3	< 0,1	Acute Tox. 4 (Szájon át), H302 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Acute 1, H400 (M=10) Aquatic Chronic 1, H410

Egyedi koncentrációs határértékek:		
Név	Termékazonosító	Egyedi koncentrációs határértékek
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	CAS-szám: 64742-48-9 EK-szám: 919-857-5 REACH sz: 01-2119463258-33	(25 ≤C < 100) EUH066

K. megjegyzés: A rákkeltőként vagy mutagénként való besorolást nem kell alkalmazni, ha kimutatható, hogy az anyag 0,1 tömegszázaléknál kevesebb 1,3-butadiént (EINECS-szám: 203–450–8) tartalmaz. Ha az anyag nincs rákkeltőként vagy mutagénként besorolva, akkor legalább a (P102-)P210-P403 óvintézkedésre vonatkozó mondatokat szerepeltetni kell. Ez a megjegyzés csak a 3. részben szereplő bizonyos összetett köölajszármazékokra vonatkozik.

U. megjegyzés (3. táblázat): Gázok forgalomba hozatalakor azokat „Nyomás alatt álló gázok”-ként, a sűrített gázok, a cseppfolyósított gázok, mélyhűtött cseppfolyósított gázok vagy oldott gázok csoportjának egyikébe kell besorolni. A csoportot a gáz csomagolása szerinti fizikai állapot határozza meg, és ezért azt esetenként kell hozzárendelni.

A termék a CLP 1.1.3.7 hatálya alá esik. Ebben az esetben az összetevők közzétételi szabályai módosulnak.

A H- és EUH-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Elsősegélynyújtás általános	: Hívjon azonnal orvost.
Elsősegélynyújtás belégzést követően	: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni, és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.
Elsősegélynyújtás bőrrel való érintkezést követően	: Mossa meg a bőrt bő vízzel.
Elsősegélynyújtás szemmel való érintkezést követően	: Elővigyázatosságból öblítse ki vízzel a szemet.

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Elsősegélynyújtás lenyelést követően : TILOS hánytatni. Hívjon azonnal orvost.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Tünetek/hatások : Álmosságot vagy szédülést okozhat.
Tünetek/hatások bőrrel való érintkezést követően : Ismétlődő expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja.
Tünetek/hatások lenyelést követően : Tüdőödéma veszélye.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Tüneti kezelés.

5. SZAKASZ: Tűzoltási intézkedések

5.1. Oltóanyag

A megfelelő oltóanyag : Vízpermet. Száraz oltópor. Hab. Szén-dioxid.
Nem megfelelő oltóanyag : Ne használjon erős vízugarat.

5.2. Az anyaghoz vagy a keverékhez társuló különleges veszélyek

Tűzveszély : Rendkívül tűzveszélyes aeroszol.
Robbanásveszély : Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet.
Tűz esetén veszélyes bomlástermékek : Tökéletlen égéskor veszélyes szénmonoxid, széndioxid és egyéb mérgező gázok szabadulnak fel.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Védelem tűzoltás közben : Csak megfelelő védőfelszereléssel avatkozzon be. Zártrendszerű légzőkészülék. Teljes védőruházat.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű környezetbe jutás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

6.1.1. Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében

Vészhelyzeti tervek : Szellőztesse ki a kiömlés területét. A por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzése tilos. Nyílt láng és szikra, valamint a dohányzás tilos.

6.1.2. A sürgősségi ellátók esetében

Védőfelszerelés : Csak megfelelő védőfelszereléssel avatkozzon be. További információkért lásd a 8. szakaszt: "Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem".

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Visszatartásra : A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni.
Tisztítási eljárás : A terméket mechanikusan gyűjtse össze.
Egyéb információk : A szilárd anyagokat vagy maradványokat engedéllyel rendelkező hulladékkezelő egységben kell ártalmatlanítani.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

További információk a 13. szakaszban.

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

- A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések : Használjon egyéni védőfelszerelést. A por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzése tilos. Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás. Tilos nyílt lángra vagy más gyújtóforrásra permetezni. Ne lyukassza ki vagy égesse el, még használat után sem. Kizárólag szabadban vagy jól szellőző helyiségben használható.
- Higiénés intézkedések : A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni. A termékkel végzett minden művelet után mosson kezet.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt

- Tárolási feltételek : Napfénytől védendő. Nem érheti 50 °C/122 °F hőmérsékletet meghaladó hő. Elzárva tárolandó. Jól szellőző helyen tárolandó. Az edény szorosan lezárva tartandó. Hűvös helyen tartandó.
- Tárolási hőmérséklet : 5 – 40 °C

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

8. SZAKASZ: Az expozíció elleni védekezés/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

8.1.1 Foglalkozási expozíciós határértékeknek megfelelő és biológiai határértékeknek megfelelő nemzeti

Pentane (109-66-0)	
EU - Indikatív foglalkozási expozíciós határérték (IOEL)	
Helyi megnevezés	Pentane
IOEL TWA	3000 mg/m ³ 3000 mg/m ³
IOEL TWA [ppm]	1000 ppm
Jogszabályi hivatkozás	COMMISSION DIRECTIVE 2006/15/EC COMMISSION DIRECTIVE 2006/15/EC
Magyarország - Foglalkozási expozíciós határértékek	
Helyi megnevezés	n-PENTÁN
AK (OEL TWA)	2950 mg/m ³
Megjegyzés	EU2 (2006/15/EK irányelvben közölt érték); R (Azok az anyagok, amelyek egészségkárosító hatása RÖVID expozíció hatására jelentkezik)
Jogszabályi hivatkozás	5/2020. (II. 6.) ITM rendelet - A kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről
Bután (106-97-8)	
Magyarország - Foglalkozási expozíciós határértékek	
Helyi megnevezés	n-BUTÁN
AK (OEL TWA)	2350 mg/m ³
CK (OEL STEL)	9400 mg/m ³
Megjegyzés	N (Irritáló anyagok, egyszerű fojtógázok, csekély egészségkárosító hatással bíró anyagok)
Jogszabályi hivatkozás	5/2020. (II. 6.) ITM rendelet - A kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Propán (74-98-6)

EU - Indikatív foglalkozási expozíciós határérték (IOEL)

IOEL TWA [ppm]	1000 ppm
----------------	----------

Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics (64742-48-9)

EU - Indikatív foglalkozási expozíciós határérték (IOEL)

Helyi megnevezés	White spirit Type 3
IOEL TWA	116 mg/m ³
IOEL TWA [ppm]	20 ppm
IOEL STEL	290 mg/m ³
IOEL STEL [ppm]	50 ppm
Megjegyzés	Skin. (Year of adoption 2007)
Jogszabályi hivatkozás	SCOEL Recommendations

8.1.2. Ajánlott monitoringeljárásokról

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

8.1.3. Légszennyező anyag keletkezik

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

8.1.4. DNEL-értékeket és PNEC-értékeket

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

8.1.5. Ellenőrző sáv

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

8.2. Az expozíció elleni védekezés

8.2.1. Megfelelő műszaki ellenőrzés

Megfelelő műszaki ellenőrzés:

Biztosítsa a munkahely jó szellőzését.

8.2.2. Egyéni védőeszközök

Személyi védőfelszerelések jele(i):

8.2.2.1. Szem- és arcvédelem

Szemvédelem:

Védőszemüveg

Szemvédelem			
faj	Alkalmazási terület	Tulajdonságok	Előírás
Védőszemüveg	Permet	tiszta	EN 166

8.2.2.2. A bőr védelme

Bőr- és testvédelem:

Megfelelő védőruházatot kell viselni

Kézvédelem:

Védőkesztyű

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Kézvédelem					
faj	Anyag	Permeáció	Vastagság (mm)	Áteresztés	Előírás
Többször használatos kesztyű	Nitrilkaucsuk (NBR)	6 (> 480 perc)	≥0.35		EN ISO 374

8.2.2.3. Légutak védelme

Légutak védelme:

Ha a szellőzés elégtelen, megfelelő légzőkészüléket kell használni

8.2.2.4. Hővesztély

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

8.2.3. Környezeti expozíció-ellenőrzések

Környezeti expozíció-ellenőrzések:

Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Halmazállapot	: Folyékony
Szín	: színtelentől a borostyánig.
Külső jellemzők	: Aerosol.
Szag	: jellegzetes.
Szagküszöbérték	: Nem áll rendelkezésre
Olvaspont	: Nem alkalmazható
Fagyáspont	: Nem áll rendelkezésre
Forrásponttartomány	: -44 °C
Tűzveszélyesség	: Rendkívül tűzveszélyes aeroszol.
Robbanásveszélyes tulajdonságok	: Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet.
Robbanási határértékek	: Nem áll rendelkezésre
Alsó robbanási határérték	: 1,4 térf. %
Felső robbanási határérték	: 10,9 térf. %
Lobbanáspont	: -97 °C
Öngyulladás hőmérséklet	: Nem áll rendelkezésre
Bomlási hőmérséklet	: Nem áll rendelkezésre
pH-érték	: Nem áll rendelkezésre
Viszkozitás, kinematikus	: < 20,5 mm ² /s (40 °C) - ASTM D7279
Oldékonyság	: Víz: Oldhatatlan / Nehezen keveredik
Megoszlatási koefficiens n-oktanol / víz (Log Kow)	: Nem áll rendelkezésre
Gőznyomás	: 8300 hPa 20°C-on
Gőznyomás 50°C-on	: Nem áll rendelkezésre
Sűrűség	: 0,632 g/cm ³ 20°C-on
Relatív sűrűség	: Nem áll rendelkezésre
Relatív gőznyomás 20°C-on	: Nem áll rendelkezésre
Részecske jellemzői	: Nem alkalmazható

9.2. Egyéb információk

9.2.1. Fizikai veszélyességi osztályokra vonatkozó információk

tűzveszélyes összetevők aránya %-ban	: 120,09999999999994
Kritikus hőmérséklet	: 285 °C

9.2.2. Egyéb biztonsági jellemzők

VOC-tartalom	: 578,8 g/l
--------------	-------------

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség

Rendkívül tűzveszélyes aeroszol. Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet.

10.2. Kémiai stabilitás

Normál körülmények között stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége

Szokványos felhasználási körülmények között veszélyes reakciók nem ismertek.

10.4. Kerülendő körülmények

Kerülje az érintkezést forró felületekkel. Hő. Nyílt láng és szikra használata tilos. Távolítsa el minden gyújtóforrást.

10.5. Nem összeférhető anyagok

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

10.6. Veszélyes bomlástermékek

Normál tárolási és felhasználási körülmények között nem szabadulnak fel veszélyes bomlástermékek.

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

11.1. Az 1272/2008/EK rendeletben meghatározott, veszélyességi osztályokra vonatkozó információk

Akut toxicitás (szájon át) : Nincs osztályozva
Akut toxicitás (bőrön át) : Nincs osztályozva
Akut toxicitás (belégzés) : Nincs osztályozva

Pentane (109-66-0)

LD50 szájon át, patkány	> 2000 mg/testtömeg-kilogramm Animal: rat, Guideline: OECD Guideline 401 (Acute Oral Toxicity), Guideline: EU Method B.1 (Acute Toxicity (Oral))
LC50 Belégzés - Patkány	> 25,3 mg/l Animal: rat, Guideline: OECD Guideline 403 (Acute Inhalation Toxicity)

Oleylamine (112-90-3)

LD50 szájon át, patkány	1689 mg/kg
-------------------------	------------

Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics (64742-48-9)

LD50 szájon át, patkány	> 5000 mg/kg (OECD 401 módszer)
LD50 bőrön át, nyúl	> 5000 mg/kg (OECD 402 módszer)
LC50 Belégzés - Patkány	> 5000 mg/m ³ (OECD 403 módszer)

Reaction products of bis(4-methylpentan-2-yl)dithiophosphoric acid with phosphorus oxide, propylene oxide and amines, C12-14-alkyl (branched)

LD50 szájon át, patkány	2000 mg/kg (OECD 401 módszer)
-------------------------	-------------------------------

Bőrkorrózió/bőrirritáció : Nincs osztályozva
Súlyos szemkárosodás/szemirritáció : Nincs osztályozva
Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció : Nincs osztályozva
Csírasejt-mutagenitás : Nincs osztályozva
Rákkeltő hatás : Nincs osztályozva
Reprodukciós toxicitás : Nincs osztályozva
Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT) : Álmoságot vagy szédülést okozhat.

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Pentane (109-66-0)	
Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)	Álmosságot vagy szédülést okozhat.
Oleylamine (112-90-3)	
Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)	Légúti irritációt okozhat.
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics (64742-48-9)	
Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)	Álmosságot vagy szédülést okozhat.
Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT) : Nincs osztályozva	

Pentane (109-66-0)	
NOAEC (belégzés,patkány,gőz,90 nap)	30 mg/l air Animal: rat, Guideline: OECD Guideline 413 (Subchronic Inhalation Toxicity: 90-Day Study), Guideline: other:, Guideline: EPA OTS 798.2450 (90-Day Inhalation Toxicity), Guideline: other:, Guideline: other:
Oleylamine (112-90-3)	
Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)	Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a szerveket.
Reaction products of bis(4-methylpentan-2-yl)dithiophosphoric acid with phosphorus oxide, propylene oxide and amines, C12-14-alkyl (branched)	
NOAEL (orális,patkány,90 nap)	150 mg/testtömeg-kilogramm Animal: rat
Aspirációs veszély : Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.	

Putoline Drytec Race Chainlube	
Porlasztó	Aeroszol
Viszkozitás, kinematikus	< 20,5 mm ² /s (40 °C) - ASTM D7279
Pentane (109-66-0)	
Viszkozitás, kinematikus	0,356 mm ² /s
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics (64742-48-9)	
Viszkozitás, kinematikus	1,33 mm ² /s

11.2. Egyéb veszélyekkel kapcsolatos információ

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

12. SZAKASZ: Ökológiai adatok

12.1. Toxicitás

Ökológia - általános : Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
Veszélyes a vízi környezetre, rövid távú (akut) : Nincs osztályozva
Veszélyes a vízi környezetre, hosszú távú (krónikus) : Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

Pentane (109-66-0)	
LC50 - Hal [1]	4,26 mg/l 96h
EC50 - Rák [1]	2,7 mg/l 48h
Oleylamine (112-90-3)	
LC50 - Hal [1]	0,11 mg/l (96h)
EC50 - Rák [1]	0,011 mg/l (48h)
ErC50 alga	0,3 mg/l (96h)

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics (64742-48-9)	
LC50 - Hal [1]	> 1000 mg/l (Oncorhynchus mykiss, 96h) [OCDE 203]
EC50 - Rák [1]	> 1000 mg/l (Daphnia magna, 48h) [OCDE 202]
ErC50 alga	> 1000 mg/l (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) [OCDE 201]

Reaction products of bis(4-methylpentan-2-yl)dithiophosphoric acid with phosphorus oxide, propylene oxide and amines, C12-14-alkyl (branched)	
LC50 - Hal [1]	24 mg/l (Oncorhynchus mykiss, 96h) (OECD 203 módszer)
LC50 - Hal [2]	8,5 mg/l (Pimephales promelas, 96h) (OECD 203 módszer)
EC50 - Rák [1]	91,4 mg/l (Daphnia magna, 48h) (OECD 202 módszer)
EC50 72 órá - Algák [1]	6,4 mg/l (Pseudokirchnerella subcapitata, 96h) (OECD 201 módszer)
EC50 96 órá - Algák [1]	6,4 mg/l Test organisms (species): Pseudokirchneriella subcapitata (previous names: Raphidocelis subcapitata, Selenastrum capricornutum)
EC50 96 órá - Algák [2]	15 mg/l Test organisms (species): Pseudokirchneriella subcapitata (previous names: Raphidocelis subcapitata, Selenastrum capricornutum)
NOEC krónikus rákfélék	0,12 mg/l (Daphnia magna, 21d) (OECD 211 módszer)
NOEC krónikus algák	1,7 mg/l (Pseudokirchnerella subcapitata, 96h) (OECD 201 módszer)

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság

Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics (64742-48-9)	
Perzisztencia és lebonthatóság	Biológiailag könnyen lebomlik az adott OECD teszt szerint.
Reaction products of bis(4-methylpentan-2-yl)dithiophosphoric acid with phosphorus oxide, propylene oxide and amines, C12-14-alkyl (branched)	
Biológiai lebomlás	3,6 % Sturm (28 d) [ASTM D-5864-95]

12.3. Bioakkumulációs képesség

Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics (64742-48-9)	
Biokoncentrációs tényező (REACH BCF)	≥ 500
Megoszlási koefficiens n-oktanol / víz (Log Kow)	≥ 4 Octanol/water coefficient
Reaction products of bis(4-methylpentan-2-yl)dithiophosphoric acid with phosphorus oxide, propylene oxide and amines, C12-14-alkyl (branched)	
Megoszlási koefficiens n-oktanol / víz (Log Pow)	< 0,3 (40°C) (OECD 117 módszer)

12.4. A talajban való mobilitás

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

12.6. Endokrin károsító tulajdonságok

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

12.7. Egyéb káros hatások

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek

Hulladékkezelési módszerek	: A tartalmat/edényzetet az engedéllyel rendelkező begyűjtő utasításainak megfelelően kell hulladékba dobni.
Termék/Csomagolás ártalmatlanítási javaslatok	: Ne dobja el a háztartási hulladékokkal együtt. Ne engedje ki a maradékokat a csatornába.
Európai hulladék katalógus kód (EWC)	: 20 01 13* - oldószer
HP-kód	: HP3 - »Tűzveszélyes«: – tűzveszélyes folyékony hulladék: olyan folyékony hulladék, amelynek lobbanáspontja 60 °C alatt van, vagy olyan gázolaj, dízel és könnyű fűtőolaj hulladéka, amelynek lobbanáspontja > 55 °C és ≤ 75 °C; – tűzveszélyes öngyulladó folyékony és szilárd hulladék: olyan szilárd vagy folyékony hulladék – akár kis mennyiségben is –, amely a levegővel való érintkezést követő öt percen belül meggyullad; – tűzveszélyes szilárd hulladék: olyan szilárd hulladék, amely könnyen éghető, vagy sűrűdés révén tüzet okozhat, vagy elősegíti azt; – tűzveszélyes gáz-halmazállapotú hulladék: olyan gáz-halmazállapotú hulladék, amely levegőn 20 °C-on és 101,3 kPa szokásos nyomáson tűzveszélyes; – vízzel reakcióba lépő hulladék: olyan hulladék, amely vízzel érintkezve veszélyes mennyiségben bocsát ki tűzveszélyes gázokat; – egyéb tűzveszélyes hulladék: tűzveszélyes aeroszolok, tűzveszélyes önmelegedő hulladék, tűzveszélyes szerves peroxidok és tűzveszélyes önreaktív hulladék. HP5 - »Célszervi toxicitás (STOT)/aspirációs toxicitás«: olyan hulladék, amely egyszeri vagy ismétlődő expozíciót követően célszervi toxicitást okozhat, vagy amely aspiráció következtében akut toxikus hatást okoz.
	HP14 - »Környezetre veszélyes (ökotoxikus)«: olyan hulladék, amely közvetlenül vagy közvetve veszélyt jelent vagy jelenthet egy vagy több környezeti elemre.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

ADR / IMDG / IATA / ADN / RID előírásainak megfelelően

ADR	IMDG	IATA	ADN	RID
14.1. UN-szám vagy azonosító szám				
UN 1950	UN 1950	UN 1950	UN 1950	UN 1950
14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés				
AEROSZLOK (Pentane)	AEROSOLS (Pentane)	Aerosols, flammable (Pentane)	AEROSZLOK (Pentane)	AEROSZLOK (Pentane)
Fuvarokmány leírása				
UN 1950 AEROSZLOK (), 2.1, (D), A KÖRNYEZETRE VESZÉLYES	UN 1950 AEROSOLS (Pentane), 2.1, MARINE POLLUTANT/ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS	UN 1950 Aerosols, flammable (Pentane), 2.1, ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS	UN 1950 AEROSZLOK (Pentane), 2.1, A KÖRNYEZETRE VESZÉLYES	UN 1950 AEROSZLOK (Pentane), 2.1, A KÖRNYEZETRE VESZÉLYES
14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok)				
2.1	2.1	2.1	2.1	2.1
				
14.4. Csomagolási csoport				
Nem alkalmazható	Nem alkalmazható	Nem alkalmazható	Nem alkalmazható	Nem alkalmazható

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

ADR	IMDG	IATA	ADN	RID
14.5. Környezeti veszélyek				
Környezetre veszélyes: Igen	Környezetre veszélyes: Igen Tengeri szennyező anyag: Igen	Környezetre veszélyes: Igen	Környezetre veszélyes: Igen	Környezetre veszélyes: Igen
További információk nem állnak rendelkezésre				

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések

Szárazföldön történő szállítás

Osztályozási kód (ADR)	: 5F
Különleges előírások (ADR)	: 190, 327, 344, 625
Korlátozott mennyiség (ADR)	: 1I
Engedményes mennyiség (ADR)	: E0
Csomagolási utasítások (ADR)	: P207
Különleges csomagolási előírások (ADR)	: PP87, RR6, L2
Egybecsomagolási előírások (ADR)	: MP9
Szállítási kategória (ADR)	: 2
Különleges előírások a küldeménydarabok szállítására (ADR)	: V14
Különleges előírások a szállításra - Berakás, kirakás és árukezelés (ADR)	: CV9, CV12
Különleges előírások a szállításra - A szállítás lebonyolítása (ADR)	: S2
Alagútkorlátozási kód (ADR)	: D

Tengeri úton történő szállítás

Különleges előírások (IMDG)	: 63, 190, 277, 327, 344, 381, 959
Korlátozott mennyiség (IMDG)	: SP277
Engedményes mennyiség (IMDG)	: E0
Csomagolási utasítások (IMDG)	: P207, LP200
Különleges csomagolási előírások (IMDG)	: PP87, L2
EmS-szám (tűz)	: F-D
EmS-szám (kiömlés)	: S-U
Rakodási kategória (IMDG)	: Nincs
Tárolás és kezelés (IMDG)	: SW1, SW22
Elkülönítés (IMDG)	: SG69

Légi úton történő szállítás

Engedményes mennyiségek utasszállító és teherszállító repülőgépen (IATA)	: E0
Korlátozott mennyiségek utasszállító és teherszállító repülőgépen (IATA)	: Y203
Maximális nettó mennyiség korlátozott mennyiségnél utasszállító és teherszállító repülőgépen (IATA)	: 30kgG
Csomagolási utasítás utasszállító és teherszállító repülőgépen (IATA)	: 203
Maximális nettó mennyiség utasszállító és teherszállító repülőgépen (IATA)	: 75kg
Csomagolási előírások csak teherszállító repülőgépen (IATA)	: 203
Maximális nettó mennyiség csak teherszállító repülőgépen (IATA)	: 150kg
Különleges előírások (IATA)	: A145, A167, A802
ERG-kód (IATA)	: 10L

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Belföldi folyami szállítás

Osztályozási kód (ADN)	: 5F
Különleges előírások (ADN)	: 190, 327, 344, 625
Korlátozott mennyiség (ADN)	: 1 L
Engedményes mennyiség (ADN)	: E0
Szükséges felszerelés (ADN)	: PP, EX, A
Szellőztetés (ADN)	: VE01, VE04
Kék kupok/fények száma (ADN)	: 1

Vasúti szállítás

Klasszifikációs kód (RID)	: 5F
Különleges előírások (RID)	: 190, 327, 344, 625
Korlátozott mennyiség (RID)	: 1L
Engedményes mennyiség (RID)	: E0
Csomagolási utasítások (RID)	: P207, LP200
Különleges csomagolási előírások (RID)	: PP87, RR6, L2
Egybecsomagolási előírások (RID)	: MP9
Szállítási kategória (RID)	: 2
Szállítás - Különleges előírások a	: W14
küldeménydarabokra (RID)	
Szállítás - Különleges előírások az árukezelésre,	: CW9, CW12
be- és kirakásra (RID)	
Expressz csomagok (RID)	: CE2
Veszélyt jelölő szám (RID)	: 23

14.7. Az IMO-szabályok szerinti tengeri ömlesztett szállítás

Nem alkalmazható

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

15.1.1. EU-előírások

REACH XVII. melléklet (korlátozási feltételek)

Nem tartalmaz a REACH XVII melléklete szerint korlátozás alá eső anyagot

REACH XIV. melléklet (engedélyezési lista)

Nem tartalmaz a REACH XIV mellékletében felsorolt egyetlen anyagot sem

REACH-jelöltek listája (SVHC)

Nem tartalmaz REACH jelölt anyagot

PIC-rendelet (EU 649/2012, előzetes tájékoztatáson alapuló beleegyezés)

Nem tartalmaz az Európai Parlament és a Tanács veszélyes vegyi anyagok kivételéről és behozataláról szóló 649/2012/EU (2012. július 4.) rendeletének hatálya alá eső anyagot.

POP-rendelet (EU 2019/1021, környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok)

Nem tartalmaz az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1021 rendelete (2019. június 20.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról hatálya alá tartozó anyago(ka)t

Az ózonréteget lebontó anyagokról szóló rendelet (EU 1005/2009)

Nem tartalmaz AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1005/2009/EK RENDELETE (2009. szeptember 16.) az ózonréteget lebontó anyagokról rendeletének hatálya alá eső anyagot.

VOC-irányelv (2004/42/CE, illékony szerves vegyületek)

VOC-tartalom : 578,8 g/l

Biocid rendelet (EU 528/2012)

Gyermekbiztos zárás : Nem alkalmazható
Tapintással érzékelhető figyelmeztető jelkép : Nem alkalmazható

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Seveso-irányelv (2012/18/EU, katasztrófakockázat-csökkentés)

Seveso III Rész I (A veszélyes anyagok kategóriái)	Küszöbmennyiségek (tonna)	
	Alsó küszöb	Felső küszöb
P3a TŰZVESZÉLYES AEROSZOLOK 1. vagy 2. kategóriájú „tűzveszélyes” aeroszolok, amelyek az 1. vagy 2. kategóriába tartozó tűzveszélyes gázokat vagy az 1. kategóriába tartozó tűzveszélyes folyadékokat tartalmaznak	150	500
E2 A vízi környezetre veszélyes a krónikus 2 kategóriában	200	500

A robbanóanyag-prekurzorokról szóló rendelet (EU 2019/1148)

Nem tartalmaz olyan anyagokat, amelyek a robbanóanyagok prekurzorainak forgalmazásáról és használatáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1148 Európai Parlamenti és Tanácsi rendelet hatálya alá tartoznak.

Kábítószer-prekurzorok szabályozása (EK 273/2004)

Nem tartalmaz a kábítószer-prekurzorok listáján (a kábítószer-prekurzorokról szóló 273/2004/EK rendelet) szereplő anyagot (anyagokat)

15.1.2. Nemzeti előírások

Kiegészítő információ nem áll rendelkezésre

15.2. Kémiai biztonsági értékelés

Nem végeztek kémiai biztonsági értékelést

16. SZAKASZ: Egyéb információk

Utalások változásra			
Szakasz	Változott tétel	Módosítás	Megjegyzések
	Korlátozott mennyiség (IMDG)	Hozzáadva	
	Engedményes mennyiség (IMDG)	Hozzáadva	
1.2	Funkció/felhasználási kategória	Hozzáadva	
1.2	Az anyag/készítmény felhasználása	Hozzáadva	
2.1	Kedvezőtlen fiziko-kémiai hatások, az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt nemkívánatos hatások	Módosítva	
3	Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok	Módosítva	
6.1	Vészhelyzeti tervek	Módosítva	
7.1	A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések	Módosítva	
13.1	A hulladékok ártalmatlanítására vonatkozó ajánlások	Hozzáadva	
16	Rövidítések és betűszavak	Módosítva	

Rövidítések és betűszavak:

BCF	Biokoncentrációs tényező
IARC	International Agency for Research on Cancer
OECD	Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet
STP	Szennyvíztisztító telep
TLM	Medián tűréshatár

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

Rövidítések és betűszavak:	
ADN	Veszélyes áruk nemzetközi belvízi szállításáról szóló európai megállapodás
ADR	Veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodás
ATE	Becsült akut toxicitási érték
BLV	Biológiai határérték
BOI	Biokémiai oxigénigény (BOI)
KOI	Kémiai oxigénigény (KOI)
DMEL	Származtatott minimális hatást okozó szint
DNEL	Származtatott hatásmentes szint
EK-szám	EK-jegyzékbeli azonosító szám
EC50	Közepesen hatásos koncentráció
EN	Európai szabvány
IATA	Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség
IMDG	Veszélyes áruk nemzetközi tengerészeti kódexében
LC50	Közepesen letális koncentráció
LD50	Közepesen letális dózis
LOAEL	Minimálisan észlelhető kedvezőtlen hatás szintje
NOAEC	Nem észlelhető kedvezőtlen hatás koncentrációja
NOAEL	Nem észlelhető kedvezőtlen hatás szintje
NOEC	Nem észlelhető hatás koncentrációja
OEL	Foglalkozási expozíciós határérték
PBT	Perzisztens, bioakkumulatív, mérgező
PNEC	Becsült hatásmentes koncentráció(k)
RID	A Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat
SDS	Biztonsági Adatlap
ThOD	Elméleti oxigénigény (EOI)
VOC	Illékony szerves vegyületek
CAS-szám	Vegyí anyagok azonosítására használt 'Chemical Abstracts Service' regisztrációs szám
M.N.S.	Közelebből nem meghatározott
vPvB	Nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív
ED	Endokrin károsító tulajdonságok

A H és az EUH mondatok teljes szövege:	
Acute Tox. 4 (Szájon át)	Akut toxicitás (szájon át), Kategória 4
Aquatic Acute 1	A vízi környezetre veszélyes – akut veszélyesség, 1. kategória
Aquatic Chronic 1	A vízi környezetre veszélyes – krónikus veszélyesség, 1. kategória
Aquatic Chronic 2	A vízi környezetre veszélyes – krónikus veszélyesség, 2. kategória
Asp. Tox. 1	Aspirációs veszély, 1. kategória
EUH066	Ismétlődő expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja.

Putoline Drytec Race Chainlube

Biztonsági Adatlap

az (EU) 2020/878 rendelettel módosított 1907/2006/EK REACH-rendeletnek megfelelően

A H és az EUH mondatok teljes szövege:	
EUH208	Reaction products of bis(4-methylpentan-2-yl)dithiophosphoric acid with phosphorus oxide, propylene oxide and amines, C12-14-alkyl (branched) -t tartalmaz. Allergiás reakciót válthat ki.
Eye Dam. 1	Súlyos szemkárosodás/szemirritáció, 1. kategória
Flam. Gas 1A	Tűzveszélyes gázok, 1A. kategória
Flam. Liq. 1	Tűzveszélyes folyadékok, 1. kategória
Flam. Liq. 3	Tűzveszélyes folyadékok, 3. kategória
H220	Rendkívül tűzveszélyes gáz.
H222	Rendkívül tűzveszélyes aeroszol.
H224	Rendkívül tűzveszélyes folyadék és gőz.
H226	Tűzveszélyes folyadék és gőz.
H229	Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet.
H280	Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz; hő hatására robbanhat.
H302	Lenyelve ártalmas.
H304	Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
H314	Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
H317	Allergiás bőrreakciót válthat ki.
H318	Súlyos szemkárosodást okoz.
H335	Légúti irritációt okozhat.
H336	Álmosságot vagy szédülést okozhat.
H373	Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a szerveket.
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
H410	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
H411	Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
Press. Gas (Comp.)	Nyomás alatt lévő gázok: Sűrített gáz
Skin Corr. 1B	Bőrmarás/bőrirritáció, 1. kategória, 1B. alkategória
Skin Sens. 1B	Bőrszenzibilizáció, 1B. Kategória
STOT RE 2	Célszervi toxicitás – ismétlődő expozíció, 2. kategória
STOT SE 3	Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció, 3. kategória, narkózis

Biztonsági adatlap (SDS), EU

Ez az információ a jelenleg rendelkezésre álló ismereteken alapul, és kizárólag az egészségre, a biztonságra és a környezetre vonatkozó követelmények céljából alkalmazható a termék leírására. Ennek következtében az itt leírt információ nem tekinthető a termék bármely specifikus tulajdonságára vonatkozó garanciaként.